

อิทธิพลของบทเพลงวงบอดี้สแลมที่มีส่วนสร้างเสริมสมรรถนะด้านอารมณ์
ของศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี

THE IMPACT OF SONGS BY THE BAND BODYSLAM ON THE ENHANCEMENT
OF EMOTIONAL COMPETENCIES AMONG STUDENT PILOTS
IN THE COMMERCIAL PILOT LICENSE COURSE

ปาวริศ อนุสรณ์พานิช*

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Pawaris Anusornphanich*

Doctor of Philosophy Program in Business Administration, Kasetsart University

*E-mail: pawaris.anusornphanich@gmail.com

Received: 2026-01-29

Revised: 2026-05-06

Accepted: 2026-05-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผสมผสานการศึกษาเชิงเอกสาร มุ่งศึกษา (1) อิทธิพลของบทเพลงวงบอดี้สแลมที่มีต่อสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี และ (2) สภาพการณ์การใช้ บทเพลงเป็นเครื่องมือสนับสนุนกำลังใจในการฝึกบิน ด้วยการวิเคราะห์อิทธิพลของบทเพลงในมิติ ทักษะทางอารมณ์ การกระตุ้นอารมณ์เชิงบวก การรับรู้ความหมาย และการกำกับอารมณ์ โดยใช้เครื่องมือวิจัย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนาม ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก 15 คน ได้แก่ (1) ครูการบิน (2) ศิษย์ทุนสาย การบิน (3) ศิษย์ทุนส่วนตัว เพื่อถอดบทเรียนสะท้อนผ่านประสบการณ์จริงในบริบทที่หลากหลาย และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างอิทธิพลบทเพลงกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี จากการถอดบทสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เนื้อเพลงเชิงลึก พบว่า บทเพลงที่ได้รับความนิยมสูง และถูกกล่าวถึงบ่อย ได้แก่ (1) ชีวิตเป็นของเรา (2) ความเชื่อ (Feat. แอ๊ด คาราบาว) (3) แสงสุดท้าย (4) ชีวิตยังคงสวยงาม (5) เรือเล็กควรออกจากฝั่ง (6) เสี้ยววินาที (7) ทางกลับบ้าน และ (8) Bodyslam ทั้งนี้ บทเพลงดังกล่าวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะด้านอารมณ์ในหลายมิติ ได้แก่ (1) การเสริมสร้างสติสัมปชัญญะทางอารมณ์ (2) การเสริมสร้างพลังบวกและแรงจูงใจ (3) การบรรเทาอารมณ์เชิงลบ (4) การรับรู้และการตื่นรู้ทางอารมณ์ และ (5) การควบคุม การปรับตัว และการจัดการอารมณ์ ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักบิน และการพัฒนาความพร้อมในการฝึกบินอย่างปลอดภัย

คำสำคัญ: วงดนตรีบอดี้สแลม บทเพลงสร้างกำลังใจ หลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี สมรรถนะด้านอารมณ์

ABSTRACT

This study is a qualitative study integrated with documentary research. The objectives are: (1) to examine the influence of songs by the band Bodyslam on the emotional competencies of student pilots in the Commercial Pilot License course, and (2) to explore the context of using songs as a motivational support tool in flight training. The analysis focuses on the influence of songs across the dimensions of emotional skills, positive emotional activation, meaning-making, and emotional regulation. The research methods include participant observation, field notes and in-depth interviews. The key informants consisted of 15 participants, including (1) flight instructors, (2) student pilots (Airline-sponsored Student Pilot), and (3) qualified pilot (Self-funded Student Pilot), in order to reflect perspectives based on real experiences in diverse contexts. This is complemented by lessons learned, and content analysis to synthesize new knowledge.

The findings of this study reflect the connection between the influence of songs by the band Bodyslam and the enhancement of emotional competencies among student pilots in the Commercial Pilot License course. Based on interview transcriptions and in-depth song content analysis, the most popular and frequently mentioned songs were: (1) Chiwit Pen Khong Rao, (2) Khwam Chuea (feat. Add Carabao), (3) Saeng Sut Thai, (4) Chiwit Yang Khong Suai Ngam, (5) Ruea Lek Khuan Ok Chak Fang, (6) Siao Winathi, (7) Thang Klap Ban, and (8) Bodyslam. These songs were found to have positive influences on emotional competencies across several dimensions, including: (1) emotional mindfulness, (2) positive affect and motivation enhancement, (3) reduction of negative emotions, (4) emotional awareness and recognition, and (5) emotional control, adaptation, and management. These competencies are essential factors for learning effectiveness in the context of commercial aviation and for the development of readiness for safe flight training.

Keywords: Bodyslam Band, Motivational Songs, Commercial Pilot License Course, Emotional Competencies

บทนำ

นักบินถือเป็นอาชีพที่เป็นความใฝ่ฝันของใครหลายคน ด้วยภาพลักษณ์ที่สง่างามจากเครื่องแต่งกาย รายได้ที่สูง ความยอมรับนับถือจากสังคม ตลอดจนโอกาสในการทำงานท่ามกลางทัศนียภาพที่งดงาม จึงนับว่าเป็นหนึ่งในอาชีพที่มีความท้าทาย มีเกียรติ และน่าภาคภูมิใจ (Anusornphanich & Saikam, 2023)

สมรรถนะทางอารมณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญของอาชีพนักบิน ที่ต้องรับผิดชอบชีวิตของผู้โดยสาร และปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ความกดดัน กระบวนการผลิตนักบินจึงต้องเสริมสร้างความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทักษะที่เกี่ยวข้อง อาทิ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ตามมาตรฐานเวชศาสตร์การบิน รวมถึงความสามารถในการจัดการอารมณ์ ซึ่งมีส่วนช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และถือเป็นการเพิ่มสมรรถนะความปลอดภัยในเวลาเดียวกัน (Chaitha, Nilkote, & Warabamrungskul, 2026; Chuchuy, Jitjing, & Plangwattana, 2026)

หลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรีจึงมุ่งพัฒนาความรู้เชิงทฤษฎีควบคู่กับทักษะการปฏิบัติภายใต้กรอบ ความปลอดภัย และกฎระเบียบการบินสากล (International Civil Aviation Organization [ICAO], 2022a) ซึ่งความท้าทายของ

การฝึกบินนี้ครอบคลุมถึงการจัดการอารมณ์ การรับมือกับความกดดัน และการรักษาสมาธิในการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน (ICAO, 2013) การเผชิญการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ความคาดหวังจาก ครูผู้ฝึกสอน ล้วนส่งผลต่อสภาพจิตใจและประสิทธิภาพการเรียนรู้ (International Air Transport Association [IATA], 2024) หากว่าศิษย์การบินไม่สามารถรับมือหรือจัดการอารมณ์เชิงสถานการณ์ได้ จะส่งผลกระทบต่อเชิงลบโดยตรงต่อกระบวนการฝึกบิน มาตรฐานความปลอดภัยที่อาจส่งผลถึงชีวิต ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญขั้นพื้นฐาน ของความพร้อมในเส้นทางวิชาชีพนักบินพาณิชย์ (Nakwatchara, Meejaisue, & Chinuntdej, 2022)

ดนตรีในมิติเชิงสัญลักษณ์ จึงมีอิทธิพลในการกระตุ้นอารมณ์ ความคิด และการรับรู้ตนเอง วรรณกรรมวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า บทเพลงสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงจิตวิทยา ที่ช่วยลดความตึงเครียด เสริมแรงใจ และสนับสนุนการฟื้นฟูพลังใจในภาวะกดดัน (Kitsuntorn, 2023) โดยเฉพาะบทเพลงวงบอดี้สแลม ที่มีเนื้อหาสะท้อนการเผชิญอุปสรรคและการยืนหยัดต่อชะตาชีวิต (Raisang, 2014; Raisang, 2018) ที่สอดคล้องกับ ประสบการณ์ของศิษย์การบินในระยะฝึกอบรม บทเพลงจึงไม่ใช่แค่สื่อบันเทิง แต่ยังช่วยทำหน้าที่เป็นแหล่งพลังงาน ทางอารมณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองในบริบทวิชาชีพการบิน (ICAO, 2013; Thongthip, 2020)

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาอิทธิพลของบทเพลงวงบอดี้สแลม (Bodyslam) ที่มีต่อสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี และ (2) วิเคราะห์สภาพการณ์การใช้บทเพลงเป็นเครื่องมือสนับสนุนกำลังใจในการฝึกบิน

อนึ่งบทความวิจัยนี้เป็นการศึกษานอกเวลา ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญาแต่อย่างใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สร้างเสริมความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับอิทธิพลของบทเพลงวงบอดี้สแลมในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบินในบริบทการฝึกนักบินพาณิชย์ตรี
- 2) ได้องค์ความรู้การเชื่อมโยงบทเพลงร่วมสมัยกับการจัดการอารมณ์ของผู้เรียนในหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี

ขอบเขตของการวิจัย

- 1) ประชากร คือ ครูและศิษย์การบินจากโรงเรียนการบินบางกอกเอวิเอชันเซ็นเตอร์ (BAC) กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน ดังนี้ (1) ครูการบินชำนาญการภาคพื้นและภาคอากาศ 5 คน (2) ศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี (ทุนสายการบิน) 3 คน และ (3) ศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี (ทุนส่วนตัว) 7 คน
- 2) บริบทพื้นที่ของหน่วยวิจัย เน้นความใกล้เคียงกันในเชิงพื้นที่ ได้แก่ (1) โรงเรียนการบินบางกอกเอวิเอชันเซ็นเตอร์ (BAC) อ.องครักษ์ จ.นครนายก (2) ศูนย์ฝึกการบิน BAC โคราซ อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา และ (3) ลานจอดเครื่องบิน BAC Hangar ณ ท่าอากาศยานนครราชสีมา อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา
- 3) ระยะเวลาศึกษา 3 เดือน ระหว่างพฤศจิกายน พ.ศ.2568 ถึง มกราคม พ.ศ.2569

นิยามศัพท์

สมรรถนะ หมายถึง ระดับศักยภาพและขีดความสามารถของบุคคล ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยสามารถแสดงผลการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนด (Raluk, 2025)

สมรรถนะทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ ควบคุม รับมือ และแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ควบคู่กับการมีกำลังใจและแรงบันดาลใจในการมุ่งมานะพัฒนาตนเอง (Toboonruang, Koolnaphadol, & Supwirapakorn, 2022)

ศิษย์การบิน หมายถึง ผู้เรียนหลักสูตรใบอนุญาตนักบินประเภทต่าง ๆ ในวงการการบินของประเทศไทย (Anusornphanich & Saikam, 2023)

หลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี หมายถึง หลักสูตรการฝึกอบรมใบอนุญาตด้านการบินตามมาตรฐานการบินพลเรือนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่เป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมายการบินสากล (Bangkok Aviation Center [BAC], 2022)

ทบทวนแนวคิด

1) ทฤษฎีความฉลาดทางอารมณ์เป็นรากฐานของสมรรถนะด้านอารมณ์ ที่เน้นว่าความสำเร็จของบุคคล ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว หากยังขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารจัดการอารมณ์ภายใต้สถานการณ์กดดัน (Goleman, 1995) ในบริบทของการศึกษาวิชาชีพที่มีความเสี่ยงสูง อาทิ การฝึกนักบิน ความฉลาดทางอารมณ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจ การควบคุมตนเอง และการรักษาเสถียรภาพทางจิตใจระหว่างการฝึก และการปฏิบัติหน้าที่ (ICAO, 2013; IATA, 2024)

2) อารมณ์กับการเรียนรู้ อธิบายได้ว่า อารมณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ความตั้งใจ และการจดจำข้อมูล การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงต้องคำนึงถึงมิติทางอารมณ์ควบคู่กับมิติทางปัญญา (Krathwohl, Bloom, & Masia, 1964) บทเพลงทำหน้าที่เป็นสื่อเร้าเชิงอารมณ์ที่ช่วยกระตุ้นความรู้สึกเชิงบวก ลดความตึงเครียด และสร้างบรรยากาศทางจิตใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ผู้เรียนเผชิญกับความกดดันหรือความล้มเหลวซ้ำซ้อน (Nakwatchara, Meejaisue, & Chinuntdej, 2022)

3) การสร้างความหมาย มนุษย์ต้องการวิเคราะห์หาคำตอบ และให้ความหมายกับประสบการณ์ของตนเอง โดยเฉพาะประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความยากลำบาก การไม่ยอมแพ้ (Park, 2010) การเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวเข้ากับเนื้อหาเพลง และสร้างความหมายใหม่ให้กับความยากลำบากที่เผชิญอยู่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะด้านอารมณ์ โดยช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจและความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (Lulof, 1991; Rogers, 2007)

4) การกำกับอารมณ์ อธิบายได้ว่าบุคคลสามารถใช้เครื่องมือหรือกิจกรรมบางอย่างเพื่อปรับระดับและทิศทางของอารมณ์ตนเองดนตรีจึงเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยให้บุคคลจัดการอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการลดความเครียด การฟื้นฟูพลังใจ และการเสริมสร้างความหวัง (Gross, 2015) บทเพลงแนวให้กำลังใจที่มีทั้งเนื้อหาเชิงบวก และสะท้อนการต่อสู้ของชีวิต จึงสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการปรับสภาวะอารมณ์ของผู้ฟังให้พร้อมต่อการเผชิญความท้าทายในช่วงชีวิต

การศึกษานี้จึงมีความสนใจบทเพลงในฐานะเครื่องมือเชิงจิตวิทยาที่มีศักยภาพในการสนับสนุน การพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์ของผู้เรียน โดยเฉพาะในหลักสูตรที่มีความเข้มข้น และแรงกดดันสูง บทเพลงสามารถช่วยเสริมแรงจูงใจ ฟื้นฟูพลังใจ และสนับสนุนการเรียนรู้เชิงอารมณ์อย่างเป็นระบบ อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านทักษะวิชาชีพ และความมั่นคงทางจิตใจ

วงดนตรีบอดี้สแลม

บอดี้สแลม เป็นวงดนตรีร็อกสัญชาติไทย พ.ศ. 2539 เดิมมีชื่อว่า “วงละอ่อน” ต่อมา พ.ศ. 2545 ใช้ชื่อใหม่ “บอดี้สแลม” และมีการเปลี่ยนแปลงสมาชิก รวมถึงแนวเพลงไปเป็นแนวร็อกยิ่งขึ้น (True ID, 2022)

คำว่า บอดี้สแลม (Bodyslam) เป็นทำนองของกีฬามวยปล้ำ คือ การทุ่มสุดตัว มาจากการผสมคำ 2 คำ ได้แก่ Body แปลว่า ร่างกาย และ Slam แปลว่า การทุ่ม เมื่อนำมารวมกันจึงเป็นที่มาของการทำผลงานแบบทุ่มสุดตัว

ภาพที่ 1 สมาชิกวงบอดี้สแลม พ.ศ.2569
ที่มา: Bodyslam (2026)

ภาพที่ 1 วงดนตรีบอดี้สแลม ปัจจุบันมีสมาชิกหลัก 5 คน ได้แก่

- (1) ตูน ตำแหน่ง ร้องนำ
- (2) ป๊อด ตำแหน่ง เบส
- (3) ยอด ตำแหน่ง กีตาร์
- (4) ชัช ตำแหน่ง กลอง

และ (5) โอ้ม ตำแหน่ง คีย์บอร์ด และร้องประสาน

ในปัจจุบัน ณ พ.ศ.2569 มีผลงานเพลงรวมทั้งหมด 8 อัลบั้มหลัก ได้แก่

- (1) อัลบั้ม Bodyslam (2545)
- (2) อัลบั้ม Drive (2546)
- (3) อัลบั้ม Believe (2548)
- (4) อัลบั้ม Save my life (2550)
- (5) อัลบั้ม คราม (2553)
- (6) อัลบั้ม ดัม-มะ-ชา-ติ (2557)
- (7) อัลบั้ม วิชาตัวเบา (2562)

และ (8) อัลบั้ม Sunny Side Up (2567)

บทเพลงจำนวนมากถ่ายทอดแนวคิดเรื่องความฝัน ความรับผิดชอบ และการยืนหยัดต่ออุปสรรค ด้วยเนื้อเพลงที่โดดเด่นเรื่องการสะท้อนชีวิต ความผิดหวัง ความพยายาม และการลุกขึ้นสู้ใหม่อย่างไม่ยอมแพ้ (Thongthip, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนหลักสูตรนักบิน ที่ต้องผ่านการคัดเลือก การฝึกที่เข้มข้น และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (IATA, 2024) ดังนั้น บทเพลงวงบอดี้สแลมจึงมีส่วนช่วยเสริมสร้างพลังใจ ลดความตึงเครียด และกระตุ้นแรงจูงใจภายในให้ผู้เรียนเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง

นอกจากนี้ คำจำกัดความ “การท่อมเทสุดตัว” ที่แฝงอยู่ทั้งในชื่อวงและภายในบทเพลง ยังสะท้อนหลักการฝึกนักบินที่ต้องอาศัยความมุ่งมั่น ความละเอียดรอบคอบ และการไม่ยอมละทิ้งมาตรฐานความปลอดภัย บทเพลงของบอดี้สแลม จึงมิได้เป็นเพียงสื่อบันเทิง แต่ยังทำหน้าที่เป็นพลังงานทางอารมณ์ ที่สนับสนุนสมรรถนะการเรียนรู้ และการพัฒนานตนเองของผู้เรียนในสายอาชีพการบิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Raisang (2014) กล่าวว่า วงดนตรีบอดี้สแลมเป็นวงดนตรีร็อกที่ได้รับความนิยมในระดับสูงของประเทศไทย แนวเพลงมีความโดดเด่นด้านเนื้อหาที่สะท้อนอุดมการณ์และมุมมองต่อชีวิต นำเสนอผ่านถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงความหมาย สอดรับกับ Raisang (2018) ที่พบว่า บทเพลงบอดี้สแลมมีจุดเด่นในการถ่ายทอดความรู้สึก แนวคิด และประสบการณ์ชีวิตผ่านบทเพลงด้วยคุณค่าสุนทรียภาพ ที่ได้รับการกลั่นกรองอย่างรอบคอบจากผู้ประพันธ์ โดยเนื้อร้องสะท้อนประเด็นเกี่ยวกับชีวิต ความรัก การเติบโต และการเผชิญกับอุปสรรค ซึ่งช่วยให้บทเพลงมีความลึกซึ้งทั้งในเชิงอารมณ์ และสามารถสร้างการตอบสนองทางจิตใจให้กับผู้ฟังได้อย่างกว้างขวาง

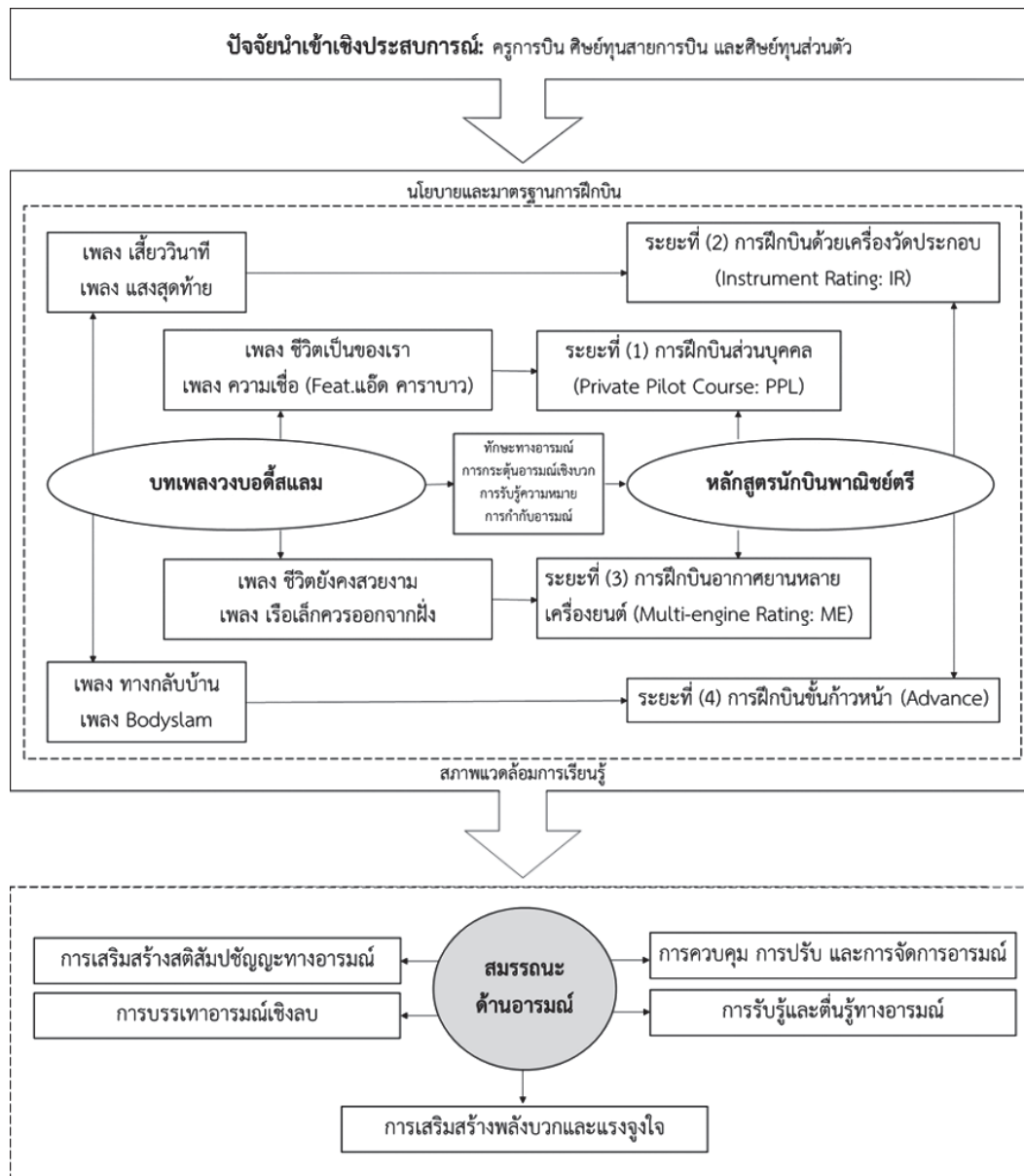
Thongthip (2020) พบว่า การใช้ภาษาของบทเพลง สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความรัก การเผชิญชีวิต และการให้กำลังใจ ขณะที่การวิเคราะห์ภาพพจน์ทางภาษา พบการใช้ปฏิจจนา อุปมาอุปไมย อติพจน์ อุปลักษณะ บุคคลวัต ปฏิทรรศน์ และอาวัตพากย์ในสัดส่วนที่สูงตามลำดับ

Khanoonthong, Sarnkong, Rakbuatong, Ruanggoon, & Namsao (2021) ค้นพบว่าบทเพลงช่วยเสริมกำลังใจและมีคุณค่าในหลายมิติ ดังนี้ (1) ถ่ายทอดสารแห่งการให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ทั้งในความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก เพื่อน และครอบครัว (2) สร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลสามารถเผชิญและก้าวข้ามอุปสรรคเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของชีวิต และ (3) กระตุ้นให้กล้าคิด กล้าลงมือทำตามความฝัน โดยได้แนวคิดสมทบจาก Kitsuntorn (2023) ที่กล่าวว่า บทเพลงวงบอดี้สแลมใช้ทำนองดนตรีและถ้อยคำเป็นสื่อกลางสร้างเสริมพลังทางจิตใจ ช่วยผลักดันให้ผู้ฟังสามารถรับมือกับความท้อแท้ และกล้าที่จะลงมือกระทำเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ถึงแม้จะค้นพบงานวิจัยด้านดนตรีกับอารมณ์ที่ได้รับความนิยมในเชิงปรากฏการณ์วิทยาและจิตวิทยาการศึกษา อาทิ งานของ Kitsuntorn (2023); Raisang (2014); Raisang (2018) แต่การศึกษาอิทธิพลของบทเพลงกับการจัดการอารมณ์ในบริบทเฉพาะของการฝึกนักบินเชิงสถานการณ์ ยังมีอยู่อย่างจำกัด ช่องว่างดังกล่าวจึงสะท้อนความท้าทายในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงดนตรี เข้ากับการพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบิน

จะเห็นได้ว่า บทเพลงของวงบอดี้สแลม ไม่ได้สะท้อนเรื่องราวเพียงเชิงกายภาพเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความเป็นจริง ความเป็นปกติธรรมดาในชีวิตประจำวัน มาสู่ความเชื่อในการใช้ชีวิตของเรา และความสวยงามของชีวิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพที่ 2 ภายหลังจากทบทวนแนวคิด ร่วมกับข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก และการบันทึกภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยอาศัยแนวทางอุปนัยในการคัดกรองและวิเคราะห์บทเพลง เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง อิทธิพลของบทเพลง บริบทการฝึกบิน และสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบิน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาเชิงเอกสาร และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยที่เป็นนักบิน แบบไม่มีโครงสร้างคำถามตายตัว แต่เน้นสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสภาพการณ์ ด้วยความแตกต่างทางบริบท และมีมิติทางอารมณ์ของผู้ให้ข้อมูลอย่างลึกซึ้งของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ร่วมกับการบันทึกภาคสนาม เพื่อถอดรหัสชุดข้อมูล มาใช้ถอดบทเรียน บูรณาการกับการถอดบทเรียนจากประสบการณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นองค์ความรู้ใหม่

การตรวจสอบ ใช้วิธีการแบบสามเส้า เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลวิจัย ประกอบด้วย

- 1) ความแตกต่างด้านบุคคล เปรียบเทียบข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ ครูการบิน ศิษย์การบิน ทุนสายการบิน และ ศิษย์การบินส่วนบุคคล
 - 2) ความแตกต่างด้านเวลา เลือกเก็บข้อมูลในช่วงเวลาการฝึกบินที่แตกต่างกัน เพื่อสะท้อนการกระตุ้นทางอารมณ์ ด้วยบทเพลงในบริบทต่าง ๆ
 - 3) ความแตกต่างด้านสถานที่ เลือกบริบทสัมภาษณ์หลากหลายสถานที่ เพื่อให้ครอบคลุมมิติของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องเรียนภาคพื้น ทำอากาศยาน และศูนย์ฝึกบิน
- ทั้งนี้ กระบวนการวิจัยดำเนินการอย่างเป็นลำดับขั้นสรุปได้ ดังนี้
- 1) ตั้งชื่อหัวข้อและวัตถุประสงค์
 - 2) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญวางแผนดำเนินการวิจัย
 - 3) เก็บข้อมูล และลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - 4) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เชิงเอกสาร บันทึกภาคสนาม และข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งครอบคลุมทั้งมิติด้านพฤติกรรม ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านประสบการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทการฝึกบิน
- ต่อด้วย การคัดเลือกบทเพลง เลือกใช้แนวทางอุปนัยดำเนินการคัดกรอง กล่าวคือ ไม่ได้คัดเลือกบทเพลงไว้ก่อนล่วงหน้า แต่คัดกรองเฉพาะบทเพลงที่ได้ข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์ จากนั้นสกัดเนื้อเพลงท่อนที่สำคัญ (Key Lyrics) เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ถอดความ
- 5) ถอดความข้อมูล ดำเนินการถอดบทสัมภาษณ์และเนื้อเพลงอย่างเป็นระบบ โดยคงความหมายเชิงบริบทของถ้อยคำ เพื่อรักษาความสมบูรณ์ของข้อมูลเชิงอารมณ์และประสบการณ์
 - 6) วิเคราะห์เนื้อหา โดยแยกประเด็นสำคัญ ข้อมูลเชิงประสบการณ์ตามบริบทสถานการณ์ในช่วงเวลาการฝึกบิน รวมถึงศึกษาความหมายของเนื้อหาบทเพลงท่อนที่สำคัญ แรงบันดาลใจที่ได้รับ และสารที่ส่งผลต่อการรับรู้ และการจัดการอารมณ์ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
 - 7) จัดหมวดหมู่ข้อมูล ด้วยการนำประเด็นที่วิเคราะห์ได้ มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อสะท้อนโครงสร้างเชิงระบบอิทธิพลของบทเพลง
 - 8) ดำเนินการสังเคราะห์ตีความ โดยเชื่อมโยงเชิงสรีระหว่างเนื้อเพลง ประสบการณ์ของศิษย์การบิน และบริบทการฝึกบิน เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับบทบาทของดนตรีในฐานะเครื่องมือสนับสนุนสมรรถนะด้านอารมณ์ในการฝึกบิน
 - 9) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูการbinภาคพื้นและภาคอากาศชำนาญการ รวมถึงศิษย์การbinที่อยู่ในช่วงเวลาใกล้จะสำเร็จหลักสูตร พบบทเพลงที่ถูกกล่าวถึงบ่อย และมีอิทธิพลโดดเด่นในชีวิตประจำวัน และกิจกรรมของการฝึกbinของผู้ให้ข้อมูลหลัก 15 คน มีจำนวน 8 บทเพลง ดังนี้

- 1) ชีวิตเป็นของเรา
- 2) ความเชื่อ (Feat.แอ๊ด คาราบาว)
- 3) แสงสุดท้าย
- 4) ชีวิตยังคงสวยงาม
- 5) เรือเล็กควรออกจากฝั่ง
- 6) เสี้ยววินาที
- 7) ทางกลับบ้าน
- 8) Bodyslam

ตารางที่ 1 ค่าความถี่จำแนกออกเป็น ความนิยมรายบุคคล และความนิยมรายบทเพลง ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	บริบท*	บทเพลงวงดนตรีบอดี้สแลม								ความถี่รวม	ร้อยละ (%)
		ชีวิตเป็นของเรา	ความเชื่อ (Feat. แอ๊ด คาราบาว)	แสงสุดท้าย	ชีวิตยังคงสวยงาม	เรือเล็กควรออกจากฝั่ง	เสี้ยววินาที	ทางกลับบ้าน	Bodyslam		
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	FI	✓	✓	✓		✓			✓	5	62.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	SP	✓	✓	✓		✓				4	50.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	QP	✓	✓	✓	✓	✓				5	62.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	FI	✓	✓	✓	✓			✓		5	62.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	QP	✓	✓		✓		✓			4	50.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 6	QP	✓	✓	✓			✓			4	50.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 7	FI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	100.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 8	SP	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7	87.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 9	QP	✓	✓		✓			✓		4	50.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 10	FI	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7	87.50

ตารางที่ 1 ค่าความถี่จำแนกออกเป็น ความนิยมรายบุคคล และความนิยมรายบทเพลง ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	บริบท*	บทเพลงวงดนตรีบอดีส์แลม								ความถี่รวม	ความนิยมรายบุคคล	ร้อยละ (%)
		ชีวิตเป็นของเรา	ความเชื่อ (Feat. แอ๊ด คาราบาว)	แสงสุดท้าย	ชีวิตยังคงสวยงาม	เรือเล็กควรรอจากฝั่ง	เสียวินาที	ทางกลับบ้าน	Bodyslam			
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 11	QP	✓	✓		✓		✓	✓		5		62.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 12	QP	✓		✓		✓				3		37.50
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 13	FI	✓	✓	✓	✓	✓		✓		6		75.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 14	SP		✓	✓	✓	✓				4		50.00
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 15	QP	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8		100.00
ความถี่รวมของ		14	14	12	11	10	7	6	5			
ความนิยมรายบทเพลง												
ร้อยละ (%)		93.33	93.33	80.00	73.33	66.67	46.67	40.00	33.33			

หมายเหตุ: ความหมายของตัวอักษรภาษาอังกฤษในตารางคอลัมน์ที่ 2 (ช่อง บริบท) ประกอบด้วย

- 1) FI ตัวอักษรย่อของ Flight Instructor (ครูการบินชำนาญการ)
- 2) SP ตัวอักษรย่อของ Student Pilot (ศิษย์การบินทุนสายการบิน)
- 3) QP ตัวอักษรย่อของ Qualified Pilot (ศิษย์การบินทุนส่วนตัว)

จากตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดค่าความถี่ของความนิยมรายบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 15 คน ที่มีต่อบทเพลงศิลปินวงบอดีส์แลม จำนวน 8 เพลง สามารถสรุปค่าความถี่ของความนิยมเป็นรายบทเพลง ได้ดังนี้ 1) เพลง ชีวิตเป็นของเรา จำนวน 14 คน (93.33%) 2) เพลง ความเชื่อ (Feat.แอ๊ด คาราบาว) จำนวน 14 คน (93.33%) 3) เพลง แสงสุดท้าย จำนวน 12 คน (80.00%) 4) เพลง ชีวิตยังคงสวยงาม จำนวน 11 คน (73.33%) 5) เพลง เรือเล็กควรรอจากฝั่ง จำนวน 10 คน (66.67%) 6) เพลง เสียวินาที จำนวน 7 คน (46.67%) 7) เพลง ทางกลับบ้าน จำนวน 6 คน (40.00%) และ 8) เพลง Bodyslam จำนวน 5 คน (33.33%)

ทั้งนี้ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ จากการถอดคำสัมภาษณ์ สะท้อนความแตกต่างตามบริบทของ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้ง 15 คน และเงื่อนไขชีวิตส่วนตัว ซึ่งล้วนส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์ในมิติที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน สรุปได้ดังนี้

1) ครูการบิน (ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1, 4, 7, 10, 13) รู้สึกต่อบทเพลงในฐานะเครื่องมือเชิงวิชาชีพ ที่สามารถช่วยเสริมสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจเชิงบวก รวมถึงใช้ปลูกฝังการจัดการกำกับอารมณ์ การมีสติตระหนักรู้ ควบคุมกับการฝึกเชิงปฏิบัติการ ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย

2) ศิษย์การบินทุนสายการบิน (ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2, 8, 14) รับรู้บทเพลงในฐานะกลไกประคองอารมณ์ ภายใต้แรงกดดันจากข้อผูกพันตามหนังสือสัญญา และความคาดหวังของบริษัทต้นสังกัด ถึงแม้จะมีความมั่นคงด้านค่าใช้จ่ายจากทุนการศึกษา แต่กลับเผชิญความเครียดเชิงระบบสูง ศิษย์การบินจึงใช้บทเพลงช่วยลดความตึงเครียด เสริมแรงจูงใจ เชิงบวก และช่วยรักษาสมดุลทางอารมณ์เพื่อคงประสิทธิภาพการฝึกบิน

3) ศิษย์การบินทุนส่วนตัว (ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3, 5, 6, 9, 11, 12, 15) มองบทเพลงเป็นกลไกเยียวยาและฟื้นฟูทางจิตใจ เนื่องจากความกดดันกับการแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูง และความไม่แน่นอนในการได้งานในอนาคต ส่งผลให้เกิดความเครียดเชิงลึก บทเพลงจึงถูกใช้เพื่อสร้างความยืดหยุ่นทางอารมณ์ โดยการรับรู้ความหมายจากเนื้อเพลงช่วยสร้างพลังใจให้สามารถก้าวผ่านอุปสรรคได้

BAC (2022) ระบุว่า การรับสมัครศิษย์การบิน ได้กำหนดคุณสมบัติพื้นฐานที่สะท้อนถึงความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และศักยภาพทางการเรียนรู้ ผู้สมัครต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี ไม่จำกัดเพศ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจแข็งแรง สายตาดี และไม่บกพร่องด้านการมองเห็นสี มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่เหมาะสม ผ่านการตรวจร่างกายตามมาตรฐานการแพทย์เวชศาสตร์การบิน

ภาพที่ 3 ประมวลภาพการฝึกอบรม
หลักสูตรใบอนุญาตนักบินพาณิชย์ตรี (CPL)

โดยหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรีประกอบด้วยการฝึกทฤษฎีภาคพื้น (Ground Training) ประมาณ 246 ชั่วโมง ครอบคลุมความรู้ทางการบินในทุกมิติ สำหรับการฝึกบินภาคอากาศ (Flight Training) มีจำนวนขั้นต่ำ 205 ชั่วโมง โดยใช้ทั้งเครื่องฝึกจำลองการบิน (Flight Simulator) และอากาศยานจริง (Aircraft) ได้แก่ Cessna 172 และ Diamond 42 เพื่อพัฒนาทั้งด้านทักษะการบิน สมรรถนะทางจิตใจ และความปลอดภัยในระดับวิชาชีพ สำหรับกระบวนการฝึกบินแบ่งออกเป็น 4 ระยะหลัก (BAC, 2022) ดังนี้

ระยะที่ (1) การฝึกบินส่วนบุคคล (Private Pilot Course: PPL) เป็นช่วงเริ่มต้นของการเข้าสู่เส้นทางการบินอย่างเป็นทางการ ศิษย์การบินต้องเผชิญกับการปรับตัวทั้งด้านวินัย ความรับผิดชอบ และแรงกดดันทางอารมณ์ ทั้งจากการเรียนทฤษฎีภาคพื้นอย่างเข้มข้น และการฝึกบินภาคอากาศอย่างหนักหน่วง โดยเฉพาะเหตุการณ์สำคัญอย่างการบินเดี่ยวครั้งแรก (Initial Solo) และการบินเดินทางระหว่างสนามบิน (Cross Country) จากผลการสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัย สอดรับกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1, 4, 6, 7, 8, 15 ยืนยันว่า เพลงชีวิตเป็นของเรา และความเชื่อ (Feat. แอ๊ด คาราบาว) มักถูกนำมาใช้เปิดในกิจกรรมดังกล่าว ตั้งแต่ช่วงเตรียมความพร้อม หรือเปิดเพื่อปลุกใจหลังบินเสร็จ เพื่อการรับรู้ความหมาย และช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองที่ตัดสินใจเลือกเส้นทางนักบิน รวมถึงลดความล้าทางอารมณ์

ระยะที่ (2) การฝึกบินด้วยเครื่องวัดประกอบ (Instrument Rating: IR) เป็นระยะที่ศิษย์การบินต้องฝึกบิน โดยอาศัยข้อมูลจากเครื่องมือจอแสดงผลเป็นหลัก ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่จำกัดการมองเห็น ทำให้เกิดแรงกดดันสูง ผู้ให้ข้อมูลหลัก คนที่ 7 และ 10 ครูการบินภาคอากาศ ได้แนะนำ เพลงเสี้ยววินาที และแสงสุดท้าย ให้ศิษย์การบินรับฟัง เพื่อช่วยปรับสภาวะอารมณ์ ลดความตึงเครียด และเสริมสร้างสมาธิ ในช่วงพักการฝึก หรือในกิจกรรมสะท้อนผลการเรียนรู้ ด้วยการจดจ่อกับปัจจุบัน การไม่ยอมแพ้ต่อความเหนื่อยล้า และการรักษาความมั่นคงทางอารมณ์เพื่อสนับสนุนมาตรฐานความปลอดภัยในการบิน

ระยะที่ (3) การฝึกบินอากาศยานหลายเครื่องยนต์ (Multi-engine Rating: ME) ศิษย์การบินต้องบริหาร ความเสี่ยงที่ซับซ้อนขึ้นและตัดสินใจภายใต้ความรับผิดชอบในเวลาจำกัด เพราะความผิดพลาดในระยะนี้ อาจส่งผลกระทบต่อ ความเชื่อมั่นในตนเอง บทเพลงจึงถูกนำมาใช้เปิดเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศ อาทิ บริเวณห้อง Flight Operation เพื่อปลูกใจ ณะก่อนเตรียมตัวขึ้นบิน หรือหลังกลับจากการฝึกบิน เพื่อสะท้อนมุมมองจากเนื้อหาเพลง เกี่ยวกับการยอมรับความผิดพลาด ในฐานะส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (Just Culture) ซึ่งช่วยฟื้นฟูพลังใจ และเสริมสร้างความยืดหยุ่นทางอารมณ์ โดยผู้ให้ ข้อมูลหลักคนที่ 3, 14, 15 กล่าวว่า เคยพบการเปิด เพลงชีวิตยังคงสวยงาม และเรือเล็กควรรอจากฝั่ง ในบริบทดังกล่าว

ระยะที่ (4) การฝึกบินขั้นก้าวหน้า (Advance) ระยะสุดท้ายของการฝึกเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากศิษย์การบินสู่ บทบาทนักบินพาณิชย์ ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 8 และ 15 ได้ใช้ เพลง Bodyslam เป็นเครื่องมือเยียวยาจิตใจ ในการทบทวนตัว กับการฝึกบินในช่วงบทเรียนสุดท้าย ที่บูรณาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบินทุกแขนงเข้าไว้ด้วยกัน โดยผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 13 กล่าวเสริมว่า สมัยยังเป็นศิษย์การบินได้ใช้ เพลงทางกลับบ้าน เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจด้วยความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ ในเส้นทางการบิน จนสามารถสำเร็จหลักสูตร และเติบโตเป็นครูการบินมืออาชีพ ให้ครอบครัวภูมิใจได้

ทั้งนี้ การเชื่อมโยงบทเพลงกับกิจกรรมการฝึกบินในช่วงเวลาต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนตามการรับรู้ความหมาย เชิงสถานการณ์ บริบท และความนิยมรายบุคคล รวมถึงปัจจัยช่วงอายุของผู้คุมระบบเครื่องกระจายเสียงในกิจกรรมนั้น ๆ

ภาพที่ 4 บรรยากาศการฝึกบินภาคอากาศ

จากภาพที่ 4 แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการฝึกบินภาคอากาศ ที่ต้องปฏิบัติตามคู่มือ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีความเข้มข้นสูง (ICAO, 2022a) ส่งผลให้ศิษย์การบินต้องมีการจัดการทางอารมณ์ที่ดีในสภาวะกดดัน เพลงของ วงบอดี้สแลมจึงช่วยปลูกพลังทางอารมณ์ทุกช่วงเวลาของการฝึกบิน อีกทั้งความสามารถทางเทคนิค และความแข็งแรง ทางจิตใจ อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของสมรรถนะทางอารมณ์ที่เหมาะสมในวิชาชีพการบิน (ICAO, 2013; Raisang, 2018)

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ (1) อิทธิพลของบทเพลงวงบอดี้สแลมที่มีต่อสมรรถนะด้านอารมณ์ของศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี จากการกล่าวถึงของผู้ให้ข้อมูลหลัก มีจำนวน 8 บทเพลง จาก 5 อัลบั้ม และ พบเนื้อหาที่น่าสนใจ สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

“ให้คิดให้ทำตามใคร ก็รู้ว่าคงดีแน่ แต่เกิดมาทั้งที ต้องทำที่ใจอยาก ชีวิตที่เป็นตัวเอง ก็รู้ว่ามันยาก แต่มันต้องขอลองสักครั้ง” (Lyrics City, 2021) เพลง **ชีวิตเป็นของเรา**

อัลบั้ม Believe (2548)

บทเพลงท่อนนี้ช่วยเสริมแรงใจของผู้เข้าสู่การฝึกนักบินพาณิชย์ ที่ช่วยยืนยันการตัดสินใจเลือกเส้นทางนักบินที่มีความยาก และความเสี่ยงสูง โดยศิษย์ทุนส่วนตัว ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3, 9, 11 ยืนยันว่า ค่าใช้จ่ายการฝึกบินจำนวนเงินที่สูงประมาณ 2-3 ล้านบาท ก่อให้เกิดความคาดหวัง และแรงกดดันจากครอบครัว ซึ่งการฟังเพลงนี้ ช่วยให้ผู้ฟังกระตุ้นอารมณ์เชิงบวก เสริมความมุ่งมั่น ช่วยลดความกดดัน และสร้างกรอบความคิดเชิงรับผิชอบต่อการเลือกของตนเอง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับตัว การรักษาวินัย และการดำรงอยู่ในเส้นทางด้วยความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จ (BAC, 2022; ICAO, 2013; ICAO, 2022a)

“ชีวิตจะเป็นแบบไหน คงต้องเลือกเอา ก็ตัวของเรา ก็ใจของใครของมัน ชีวิตที่เป็นแบบนี้ คงไม่ว่ากัน ก็ชีวิตมันเป็นของเรา” (Lyrics City, 2021)

เพลง ชีวิตเป็นของเรา

อัลบั้ม Believe (2548)

บทเพลงท่อนนี้สามารถสะท้อนมุมมองของผู้ที่ก้าวเข้าสู่การฝึกอบรมนักบินพาณิชย์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของเส้นทางชีวิตใหม่ที่ท้าทาย ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2, 8, 14 สะท้อนว่า ศิษย์การบินทุนสายการบินต้องแบกรับความกดดันจากบริษัท ข้อตกลงเชิงนโยบาย ความคาดหวัง รวมถึงสัญญาผูกพันภายหลังรับทุน ดังนั้น การเป็นนักบินไม่ใช่เพียงความฝันหรือภาพลักษณ์ทางอาชีพ แต่เป็นการเลือกเส้นทางที่ต้องยอมรับวินัย กฎระเบียบ และมาตรฐานความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด เนื้อหาเพลงจึงช่วยสะท้อนความพร้อมทางอารมณ์ที่จะต้องรับมือกับความเข้มข้นของการฝึก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสู่การเป็นนักบินมืออาชีพ (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“ชีวิตมันต้องเดินตามหาความฝัน หกหลักคลุกคลานเท่าไร มันจะไปจบที่ตรงไหน แต่จะยังงี้ก็ต้องไปให้ถึง” (Lyrics City, 2021)

เพลง ความเชื่อ (Feat.แอ๊ด คาราบาว) อัลบั้ม Believe (2548)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนถึง เส้นทางนักบินคือการเดินตามความฝันที่ไม่มีคำว่าทางลัด ตั้งแต่วันแรกของการฝึก ทุกก้าวคือการเรียนรู้ที่ต้องสะสมทั้งความรู้และประสบการณ์ โดยระหว่างทางไม่มีใครไม่เคยล้ม อาทิ การสอบไม่ผ่าน การบินผิดพลาด หรือการถูก debrief หนัก ๆ แต่ความผิดพลาดเหล่านี้ไม่ได้มีไว้ทำให้ถอย หากมีไว้สอนให้ตระหนักรู้ และระวังให้มากขึ้น ความไม่แน่นอนว่าฝันจะไปจบตรงไหนสร้างแรงกดดันไม่น้อย แต่ก็หล่อหลอมใจให้แข็งแกร่งและเป็นมืออาชีพ สอดรับกับครูการบินผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1, 4, 7 ได้ให้ความเห็นตรงกันว่า การฝึกนักบินไม่ได้สอนแค่การควบคุมเครื่องบิน แต่สอนให้รู้จักควบคุมตัวเอง รู้ว่าเมื่อไรควรไปต่อ และเมื่อไรควรหยุด ดังนั้น “การไปให้ถึง” ในโลกการบิน จึงไม่ใช่การฝันไปตามใจตนเอง แต่คือการทำการบินอย่างมีสติ ภายใต้ความปลอดภัย โดยการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อทุกชีวิตบนเครื่องบิน (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“ฉันท้อแท้สักทีที่ยังมีหวัง แม้อพลัดพลังสักทีก็ยังฝันไกล แม้อันลุ่มฉันก็คงไม่ตาย ฉันยังไม่ตาย ฉันยังคงหายใจ”

(Lyrics City, 2021)

เพลง ความเชื่อ (Feat.แอ๊ด คาราบาว) อัลบั้ม Believe (2548)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนถึงสมรรถนะด้านอารมณ์ที่สอดคล้องกับการฝึกนักบิน ซึ่งเผชิญความกดดันและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ศิษย์การบินอาจเกิดความท้อแท้ในบางครั้ง ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3, 5, 9 ยืนยันว่า เหล่าศิษย์การบินมีความนิยมใช้เพลงนี้เพื่อปลุกพลังใจ จากเนื้อหาที่สื่อถึงการยอมรับความผิดพลาด ในฐานะส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ มากกว่าความล้มเหลวถาวร โดยท่อน “ต้องไปให้ถึง” ยังช่วยปลุกเร้าความยืดหยุ่นทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความพร้อมเชิงจิตใจในเส้นทางสู่การเป็นนักบินอาชีพ (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“ไม่มีสิ่งไหนจะหนักเกินไป ไม่มีคำว่าทำไม่ได้ นาฬิกานี้ ตรงนี้ เป็นของเรา” (Lyrics City, 2021)

เพลง เลี้ยววินาที

อัลบั้ม Save my life (2550)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนช่วงเวลาที่ศิษย์การบินต้องแบกรับภาระทั้งการเรียนภาคพื้น การสอบทฤษฎี และการฝึกบินภาคอากาศควบคู่กัน เนื้อหาเพลงเน้นการจดจ่อกับ “นาฬิกานี้ที่ตรงนี้” ซึ่งสอดคล้องกับหลักการฝึกนักบินที่ให้ความสำคัญกับการตระหนักรู้ต่อสถานการณ์ การทำงานเป็นขั้นเป็นตอน และการควบคุมสมาธิภายใต้แรงกดดัน (ICAO, 2013) ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5, 6, 11 เชื่อว่า การฟังเพลงนี้ช่วงพักหรือก่อนการฝึกภาคอากาศ ช่วยทำหน้าที่ปรับสภาวะอารมณ์และกระตุ้นการยับยั้งต่ออุปสรรค กล่าวคือ ความพร้อมทางจิตใจในช่วงที่มี การฝึกเข้มข้น เป็นสมรรถนะสำคัญที่มีบทบาทต่อการรักษาคุณภาพและมาตรฐานให้สามารถผ่าน บททดสอบไปได้อย่างสำเร็จราบรื่นและปลอดภัย (ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“ชีวิตเริ่มต้นที่คำว่าฝ่าฟัน ขอเพียงใจเราเท่านั้นไม่หวั่นไหว บทชีวิตของเรา เราจะทำให้มีความหมาย” (Lyrics City, 2021)

เพลง แสงสุดท้าย

อัลบั้ม คราม (2553)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนการเปลี่ยนผ่านของคนธรรมดาที่ก้าวเข้าสู่กระบวนการฝึกนักบินพาณิชย์ซึ่งเป็นการเปลี่ยนสถานะจากผู้มีชีวิตสามัญ ไปสู่ผู้ที่รับผิดชอบสวัสดิภาพของชีวิตผู้อื่น โดย ICAO (2013) ระบุว่า มิติการฝึกบิน มีการพัฒนาทัศนคติ ความรู้ ทักษะ และความสามารถจัดการสถานการณ์ในเวลาจำกัด สอดรับกับมุมมองครูการบินผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 7, 10, 13 กล่าวว่า การฝึกบินนี้หล่อหลอมให้ศิษย์การบินเติบโตทั้งด้านวินัย ความนิ่งทางอารมณ์ และความตระหนักในหลักความปลอดภัย อันเป็นคุณค่าของหน้าที่นักบิน ดังนั้น เพลงท่อนนี้จึงช่วยสะท้อนการยอมรับเส้นทางที่ต้อง “ฝ่าฟัน” เพื่อสร้างความหมายใหม่ให้ชีวิต จากความฝันส่วนตัวไปสู่บทบาทวิชาชีพที่ต้องคำนึงถึงผู้อื่น (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“จะยิ้มรับมัน วันที่ใจอ่อนแอ แม้ทุกเรื่องราวมันยังคงโหดร้าย สุขทุกข์ที่เราพบพาน...ไม่ว่าจะร้ายดี ชีวิตยังคงสวยงาม” (Lyrics City, 2021)

เพลง ชีวิตยังคงสวยงาม

อัลบั้ม ดัม-มะ-ชา-ติ (2557)

บทเพลงท่อนนี้สอดคล้องกับช่วงการฝึกบินที่ไม่ได้ราบรื่น นักบินต้องเผชิญทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในเวลาใกล้เคียงกัน อาทิ มีการสอบตก มีเหตุบินพลาด หรือถูกประเมินคะแนนต่ำ ที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก

คนที่ 13 สะท้อนว่า เพลงช่วยจรรโลงความคิดให้มองความผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (Just Culture) มากกว่าการลดทอนคุณค่าของตนเอง ฉะนั้นคำว่า “ยอมรับ” จึงไม่ได้หมายถึงการมองข้ามข้อบกพร่อง แต่คือการตระหนักรู้ต่อสถานการณ์อย่างมีสติ แล้วกลับมาแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยกลไกทางอารมณ์นี้ช่วยจัดการความเครียด รักษาสมาธิ และ ทำให้ศิษย์การบินยังคงเดินหน้าฝึกต่อไปได้อย่างมั่นคง (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“ตรงเส้นขอบฟ้าสีคราม ความหวังยังนำทางฉันใช้หรือไม่ (เมื่ออุปสรรคเปลี่ยนผันก็ต้องเดิน) คำตอบอยู่กลางคลื่นลม ชีวิตแม้ต้องล้มลงตรงไหน แต่ฉันก็ยังยืนยันที่จะไป” (Lyrics City, 2021)

เพลง เรือเล็กควรออกจากฝั่ง

อัลบั้ม ดัม-มะ-ชา-ติ (2557)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนความจริงของการฝึกนักบินที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลง ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2, 3, 8, 12 ยืนยันว่า พบศิษย์การบินหลายท่าน ถอดใจระหว่างการฝึก จากความยากของการสอบทฤษฎี การประเมินซ้ำ และแรงกดดันสะสม โดยผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 กล่าวว่า เส้นทางการบินไม่ง่าย แต่ก็ไม่ยากเกินความพยายาม ดังนั้น เนื้อเพลงสามารถบูรณาการคำว่า “คลื่นลม” ที่เป็นส่วนหนึ่งของการบิน ที่ต้องพบเจอและผ่านไปให้ได้ทุกเที่ยวบิน เช่นเดียวกับอุปสรรคที่ไม่ควรหันหลังกลับ แต่ควรยืนยันไปต่อด้วยการกำกับทางอารมณ์ที่ดี โดยอาศัยการใช้เนื้อหาจากบทเพลงในการเยียวยาจิตใจให้ยังคงมีแรงสู้ต่อเสมอในเส้นทางจากพื้นสู่ฟ้าได้อย่างตั้งใจ (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

“เมื่อไหร่ที่ล้มยังคิดถึงพ่อ เมื่อไหร่ที่ท้อ ยังคิดถึงแม่ และยังคงทำตามคำสัญญา ชีวิตเมื่อทำได้ตามความฝัน วันนั้นฉันคงได้กลับ เอาผืนนั้นไปฝาก” (Lyrics City, 2021)

เพลง ทางกลับบ้าน

อัลบั้ม คราม (2553)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนความรู้สึกของศิษย์การบินที่ต้องผ่านช่วงเหนื่อยและท้ออยู่บ่อยครั้ง การนึกถึงพ่อแม่ช่วยเสริมสร้างพลังใจไม่ให้หลุดจากเป้าหมาย และคอยย้ำเตือนว่าการฝึกไม่ได้ ทำเพื่อตนเองคนเดียว แต่มีครอบครัวรออยู่ข้างหลัง คำว่า “คำสัญญา” กลายเป็นแรงผลักดันให้ไม่ยอมถอยใจ แม้การฝึกจะหนัก ใช้เวลานาน และพบความกดดันสูง ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 11 และ 15 กล่าวว่า เมื่อยามที่ท้อแท้จากปัญหาการฝึกบิน จะโทรศัพท์หาครอบครัว เพื่อขอกำลังใจ โดยความเชื่อส่วนบุคคลว่าพ่อแม่เป็นที่พึ่งทางใจ อีกทั้งอยากประสบความสำเร็จเพื่อให้ครอบครัวได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้สามารถมีแรงใจก้าวผ่านอุปสรรคมาได้เสมอ สอดรับกับ Chaitha, Nilkote and Warabamrungkul (2026) กล่าวว่า ผู้ที่สามารถหาแรงผลักดัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายส่วนตนด้วยกำลังใจเชิงบวก นับเป็นความฉลาดทางอารมณ์ ในฐานะกลไกขับเคลื่อนสมรรถนะทั้งทางร่างกายและจิตใจ

“นี่แหละคือชีวิตที่ต้องการ แค่นี้ทำสิ่งนั้น ที่ใจฝัน ต่อให้เอาชีวิตเป็นเดิมพัน เราจะสร้างความฝันด้วยตัวเราเอง” (Lyrics City, 2021)

เพลง Bodyslam

อัลบั้ม Drive (2546)

บทเพลงท่อนนี้สะท้อนการยืนยันกับตนเองที่เลือกเส้นทางนักบิน เพราะการบินไม่ใช่เพียงแค่อาชีพในฝัน แต่คือวิถีชีวิตที่ต้องยอมรับกฎ ระเบียบ และความกดดันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยครูการบินที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1, 7, 10 ชี้ให้เห็นว่า ความฝันจากพื้นสู่ฟ้า ต้องถูกผันแปรเป็นความอดทน วินัย การพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด ดังนั้น ทุกชั่วโมงบินจึงเป็นบทพิสูจน์ทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ดังนั้น “การเอาชีวิตเป็นเดิมพัน” ในโลกการบินจึงไม่ได้หมายถึงความกล้าแบบหุนหันพลันแล่น แต่คือความตั้งใจทุ่มเทร่างกายแรงใจ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 8 ศิษย์ทุนสายการบิน เชื่อว่า

ความฝันจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับวินัย ความรับผิดชอบ และความตระหนักรู้ในหลักความปลอดภัย (ICAO, 2013; ICAO, 2022a; ICAO, 2022b)

วัตถุประสงค์ที่ (2) วิเคราะห์สภาพการณ์การใช้บทเพลงเป็นเครื่องมือสนับสนุนกำลังใจในการฝึกการบิน สามารถแบ่งตามช่วงระยะของหลักสูตร ดังนี้

(2.1) ช่วงเริ่มต้นเป็นช่วงเวลาที่ต้องเลือกเส้นทางชีวิตที่ยาก ใช้ต้นทุนในการเรียนสูง และมีความเสี่ยงสูง (Anusornphanich & Saikam, 2023) มักนำบทเพลง ชีวิตเป็นของเรา และความเชื่อ ทำหน้าที่ยืนยันการเลือกของตนเอง โดยเนื้อเพลงช่วย สร้างความพร้อมทางอารมณ์ และปลูกฝังความคิดว่าการเป็นนักบินคือการเลือกเส้นทางที่ต้องรับผิดชอบ สูง บทเพลงจึงช่วยพยุงใจในช่วงเริ่มต้นก่อนเข้าสู่ระบบการฝึกที่จริงจัง (ICAO, 2022a; Kitsuntorn, 2023)

(2.2) ช่วงเรียนทฤษฎีภาคพื้นและการฝึกบินเบื้องต้น ต้องเผชิญกับแรงกดดันจากการเรียนรู้จำนวนมากในเวลาจำกัด บทเพลง เสียววินาที และ แสงสุดท้าย สามารถช่วยย้ำเตือนการอยู่กับปัจจุบัน การมีสมาธิ และการไม่ยอมแพ้ เพลงเหล่านี้มักถูกเปิดในช่วงพักหรือก่อนการฝึก เพื่อปรับสภาพอารมณ์ ลดความตึงเครียด และเสริมสร้างวินัยทางจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความปลอดภัยในการบิน (ICAO, 2013; Gross, 2015)

(2.3) ช่วงการฝึกบินภาคอากาศ ต้องเผชิญความเสี่ยง อาทิ ความผิดพลาด ทั้งด้านการสอบ การบิน และการประเมินค่า บทเพลง ชีวิตยังคงสวยงาม และ เรือเล็กควรออกจากฝั่ง ช่วยสะท้อนมุมมองว่าความล้มเหลวเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ โดยเพลงทำหน้าที่เยียวยาจิตใจ ลดการโทษตนเอง และสร้างความยืดหยุ่นทางอารมณ์ ทำให้ศิษย์การบินยังสามารถลุกขึ้นสู้ เรียนรู้และเดินทางฝึกต่อไปได้อย่างมีสติ ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย (ICAO, 2022b; IATA, 2024)

(2.4) ช่วงสุดท้ายของการฝึกบิน ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 7 ยืนยันว่า พบการเปิดเพลง ทางกลับบ้าน และ Bodyslam ตามประมวลภาพด้านล่าง

ภาพที่ 5 พิธีประดับเครื่องหมายระดับความสามารถ

จากภาพที่ 5 ภายหลังพิธีการประดับเครื่องหมาย ศิษย์การบินจะได้เริ่มเห็นภาพตนเองในฐานะนักบินมืออาชีพ บทเพลงช่วยเชื่อมโยงความฝันส่วนตัวเข้ากับบทบาทวิชาชีพ และการมุ่งมั่นเพื่อประสบความสำเร็จ เพื่อสามารถตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ได้ สอดรับกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4 กล่าวว่า การเป็นนักบินไม่ใช่เพียงแค่การทำตามความฝัน แต่คือ การรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้โดยสาร ด้วยจิตใจที่แน่วแน่และมั่นคง รวมถึงความกตัญญูต่อบุพการีที่เป็นคุณสมบัติอันพึงประสงค์

กล่าวโดยสรุป คือ บทเพลงวงบอดี้สแลมมีอิทธิพลต่อศิษย์การบินหลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรีในฐานะกลไก สร้างเสริมสมรรถนะอารมณ์ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) การเสริมสร้างสติสัมปชัญญะทางอารมณ์ (Emotional Mindfulness) บทเพลงช่วยให้ศิษย์การบินเกิดการรับรู้และสังเกตอารมณ์ของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความตึงเครียด ความกังวล หรือความมั่นใจ ทำให้สามารถตั้งสติและมีการไตร่ตรองในอารมณ์ของตนเองมากขึ้นก่อนการตอบสนอง สอดคล้องกับ Goleman (1995) กล่าวว่า การควบคุมสติและการจัดการอารมณ์ ด้วยความตระหนักรู้ รวมถึงความสามารถสร้างแรงผลักดันภายในเชิงบวกเพื่อบรรลุเป้าหมาย นับเป็นความฉลาดทางอารมณ์ สอดคล้องกับงานวิจัย Iadpum (2025) กล่าวว่า บทเพลงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์สู่ทางที่ดีขึ้น โดยช่วยส่งเสริมการควบคุมอารมณ์ การสะท้อนตนเอง การแสดงออกในเชิงบวก และการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

2) การเสริมสร้างพลังบวกและแรงจูงใจ (Positive Affect and Motivation) คำร้องและทำนองของบทเพลงวงบอดีส์แลมกระตุ้นอารมณ์เชิงบวก อาทิ ความหวัง ความมุ่งมั่น และการไม่ยอมแพ้ ซึ่งช่วยเพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้และการฝึกบิน แม้ในสถานการณ์ที่ท้าทาย สอดคล้องกับ Krathwohl, Bloom, and Masia (1964) กล่าวว่า การมองเห็นคุณค่า และการให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก นับเป็นส่วนสำคัญของอารมณ์กับการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัย Boonmee (2025) กล่าวว่า บทเพลงมีอิทธิพลต่อความรู้สึก โดยสามารถสร้างกำลังใจและทัศนคติเชิงบวกในระดับมากที่สุด ด้วยการซึมซับคำร้อง ทำนอง และภาษาที่เรียบง่าย สอดคล้องกับงานวิจัย Raisang (2014) และ Raisang (2018) กล่าวว่า การถ่ายทอดผ่านบทเพลงด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย จากประสบการณ์ชีวิตและความรู้สึกจริง ช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงเชิงอารมณ์และตอบสนองเชิงบวกได้อย่างดี

3) การบรรเทาอารมณ์เชิงลบ (Reduction of Negative Emotions) บทเพลงมีอิทธิพลในการบรรเทาความเครียด ความวิตกกังวล และความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ ทำให้ศิษย์การบินสามารถบรรเทาอารมณ์เชิงลบได้ดีขึ้น และสามารถควบคุมสมดุลทางอารมณ์ได้ สอดคล้องกับ Lulof (1991); Park (2010); Rogers (2007) กล่าวในมิติเดียวกันว่า การบรรเทาอารมณ์เชิงลบ เกิดจากการสร้างความหมายต่อประสบการณ์ และทำการตีความเหตุการณ์ใหม่อย่างมีคุณค่า ด้วยการส่งเสริมการยอมรับตนเอง ปรับมุมมองเชิงบวก และฟื้นฟูสมดุลทางอารมณ์ สอดคล้องกับงานวิจัย Kitsuntorn (2023) กล่าวว่า ทำนอง และ คำร้องบทเพลงบอดีส์แลม ช่วยบรรเทาอารมณ์เชิงลบ โดยช่วยปลุกใจให้ผู้ฟังเข้าใจชีวิต และกล้าที่จะลงมือกระทำเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ด้วยกำลังใจเชิงบวก สอดคล้องกับงานวิจัย Bunyakarte (2023) กล่าวว่า ดนตรีสามารถปรับความสมดุลสภาพอารมณ์ จากอิทธิพลการสื่อสารของบทเพลง โดยช่วยลดความเครียด ลดความวิตกกังวล ช่วยเสริมกำลังใจ อันส่งผลดีต่อสุขภาวะทางอารมณ์ในระดับสูง

4) การรับรู้และตื่นรู้ทางอารมณ์ (Emotional Expression and Awareness) บทเพลงมีอิทธิพลในการเพิ่มการรับรู้การแสดงออกทางอารมณ์เชิงบวก และทักษะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ได้ จากการรับฟังและจินตนาการตามบทเพลงที่ได้ฟัง สอดคล้องกับ Gross (2015) กล่าวว่า การกำกับอารมณ์ เป็นกระบวนการรับรู้และปรับอารมณ์ของตน โดยมีพื้นฐานจากการตื่นรู้ทางอารมณ์ เพื่อเลือกวิธีจัดการที่เหมาะสม เข้าใจอารมณ์ และสามารถจัดการสมรรถนะอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ICAO (2013); ICAO (2022a) กล่าวว่า การตื่นรู้ต่อสถานการณ์เป็นคุณสมบัติสำคัญของนักบิน สอดคล้องกับงานวิจัย Khanoonthong, Sarnkong, Rakbuatong, Ruanggoon, & Namsao (2021) กล่าวว่า บทเพลงบอดีส์แลมช่วยปลุกใจให้ตื่นรู้ทางอารมณ์ กล้าคิด กล้าลงมือทำตามความฝัน โดยใช้บทเพลงเป็นกำลังใจในการก้าวข้ามอุปสรรคและปัญหาในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัย Phitsamai (2025) กล่าวว่า บุคลากรการบินต้องมีสมรรถนะการตระหนักรู้ทางอารมณ์ เพื่อสามารถบริหารสถานการณ์ และการจัดทำแผนสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยง หรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น

5) การควบคุม การปรับ และการจัดการอารมณ์ (Emotional regulation: control, adaptation, and management) การฟังเพลง หรือกิจกรรมดนตรีมีผลเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์ โดยช่วยให้ศิษย์การบินสามารถลดความตึงเครียด ปรับอารมณ์ในสถานการณ์กดดัน และตอบสนองทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสะท้อนจากผลการวิจัยพบว่า บทเพลงสามารถเพิ่มทักษะการปรับและจัดการอารมณ์ สอดคล้องกับ ICAO (2013); ICAO (2022a) กล่าวว่า ความสามารถในการตัดสินใจ การจัดการภาระงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เป็นองค์ประกอบสำคัญของนักบินที่ดีตามมาตรฐาน ICAO 8 core competencies สอดคล้องกับ Goleman (1995); Gross (2015) กล่าวว่า สมรรถนะทางอารมณ์เป็นกลไกสำคัญในเสริมประสิทธิภาพของงาน ด้วยการปรับตัวในบริบทการปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัย Somphet and Noonart (2024) กล่าวว่า การฟังเพลงมีอิทธิพลต่อการจัดการอารมณ์โดยช่วยผ่อนคลาย และมีส่วนช่วยเสริมสมาธิการควบคุมอารมณ์ ซึ่งสามารถช่วยลดระดับความวิตกกังวลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดการวิจัย

- 1) การศึกษานี้สะท้อนบริบทเฉพาะของโรงเรียนการบินแห่งหนึ่งโดยมุ่งเน้นครูการบินและศิษย์การบินขอบเขตพื้นที่ใกล้เคียง ส่งผลให้ผลลัพธ์อาจยังไม่ครอบคลุมความหลากหลายของบริบท หรือสถานการณ์ในโรงเรียนการบินอื่น
- 2) ความแตกต่างด้านบริบท องค์กร และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสถาบัน อาจทำให้ผลการศึกษานี้ไม่สามารถอธิบายหรือประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลายมิติกรณี

อย่างไรก็ดี การวิจัยในอนาคตควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสถาบันการบินอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของชุดข้อมูล และเสริมสร้างความครอบคลุมของข้อสรุปให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) โรงเรียนการบินและครูการบินควรบูรณาการบทเพลงให้กำลังใจ ในกิจกรรมฝึกบิน เพื่อปรับสภาวะจิตใจ และเสริมแรงจูงใจท่ามกลาง การฝึกบินที่เข้มข้น
- 2) ศิษย์การบินควรใช้บทเพลงเป็นสื่อสร้างเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้านอารมณ์ เพื่อเสริมความตระหนักรู้ตนเอง และความเข้มแข็งทางจิตใจ
- 3) การประยุกต์ใช้บทเพลงในกิจกรรมควรอยู่บนพื้นฐานความสมัครใจ การเคารพความแตกต่างของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยในการฝึกบิน

REFERENCES

- Anusornphanich, P., & Saikam, J. (2023). Adaptation in Customer Relationships of Aviation School After Recovery Covid-19 Outbreak. *Phranakhon Rajabhat Research Journal: Humanities and Social Sciences*, 18(2), 338–355. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/266539. (In Thai).
- Bangkok Aviation Center. (2022). **Commercial Pilot-Airplane License (CPL)**. <https://www.ba.ac.th/course/commercial-pilot-license-cpl/> (In Thai).
- Bodyslam. (2026). **Bodyslam February 2026 tour dates**. <https://www.facebook.com/share/p/1FR7Ex8Wr1/?mibextid=wwXlfr/> (In Thai).

- Boonmee, B. (2025). Approach for Composing Thai Country Songs for Enhancing Resilience of Audience Based on Buddhist Psychology. **Journal of Graduate Studies Review**, 21(2), 56-76. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JGSR/article/view/278580> (In Thai).
- Bunyakarte, P. (2023). The Efficacy of Music for Emotional Well-being during the COVID-19 Pandemic of the People in Bangkok and Metropolitan Areas. **PAAT Journal**, 3(Special), 18-44. retrieved from <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/paatj/article/view/337>. (In Thai).
- Chaitha, W., Nilkote, R., & Warabamrunkul, T. (2026). Cultivating Emotional Intelligence Through Buddhist Principles in Educational Institution: A Case Study of Group Chanting in the Barapanya Style at Ban Dan Chai Patthana School, Sakaeo Primary educational service area Office 1. **Journal of Buddhist Educational Innovation**, 2(1), 17-30. (In Thai).
- Chuchuy, S., Jitjing, A., & Plangwattana, W. (2026). Students' experiences of decision-making in selecting an aviation training program at the civil aviation training center: a qualitative study. **Journal of Social Science Development**, 9(2), 188-198. (In Thai).
- Goleman, D. P. (1995). **Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ for character, health and lifelong achievement**. New York, NY: Bantam Books.
- Gross, J. J. (2015). Emotion Regulation: Current Status and Future Prospects. **Psychological Inquiry**, 26(1), 1-26. <https://doi.org/10.1080/1047840x.2014.940781>.
- Iadpum, S. (2025). The Development of Music Activities to Develop Musical Skills, Behavior and Personality of The Youth in The Department of Juvenile Observation and Protection, Songkhla Province. **Journal of Intellect Education**, 4(5), 99-114. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IEJ/article/view/287722>. (In Thai).
- International Air Transport Association. (2024). **Competency-Based Training and Assessment (CBTA) Expansion within the Aviation System**. International Air Transport Association. IATA. <https://www.iata.org/contentassets/c0f61fc821dc4f62bb6441d7abedb076/cbta-expansion-within-the-aviation-system.pdf>.
- International Civil Aviation Organization. (2013). **Manual of Evidence-based Training (Doc 9995 AN/497)**. International Civil Aviation Organization.
- International Civil Aviation Organization. (2022a). **Annex 1: Personnel licensing** (14th ed.). https://www.bazl.admin.ch/dam/en/sd-web/wBeg9mt4lpON/icao_annex_1_personnellicensing.pdf.
- International Civil Aviation Organization. (2022b). **Annex 6 to the Convention on International Civil Aviation: Operation of aircraft**. Part I—International commercial air transport—Aeroplanes (22th ed.). https://www.bazl.admin.ch/dam/en/sd-web/aiYJ-VqmKr1x/icao_annex_6_operationofaircraftparti-internationalcommercialair.pdf.

- Khanoonthong, J., Sarnkong, J., Rakbuatong, S., Ruanggoon, J., & Namsao, V. (2021). The Value of an Artist's Songs in the Bodyslam Band to Encourage Ways of Life. **Journal of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University**, 15(1), 1–28. <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/jhusocbru/article/view/441>. (In Thai).
- Kitsuntorn, T. (2023). From the Desire to Pace of Life, Toon Bodyslam, to Communication to Create Identity. **Journal of Management Science and Communication**, 2(1), 79–104. https://so07.tci-thaijo.org/index.php/jmsc_journal/article/view/2812 (In Thai).
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1964). **Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook II: Affective domain**. New York, NY: David McKay.
- Lulof, R. S. (1991). **Persuasion, Context, People, and Messages**. Scottsdale, AZ: Gorsuch Scarisbrick Publishers.
- Lyrics City. (2021). **Lyrics of songs by Bodyslam**. Genie Records. <https://lyrics.city/songlist/21456/> (In Thai).
- Nakwatchara, S., Meejaisue, P., & Chinuntdej, N. (2022). The Relationship of Factors Affecting the Happy Work of Thai Pilots. **Rajapark Journal**, 16(47), 332–348. (In Thai).
- Park, C. L. (2010). Making Sense of the Meaning Literature: An Integrative Review of Meaning Making and Its Effects on Adjustment to Stressful Life Events. **Psychological Bulletin**, 136, 257–301. <http://dx.doi.org/10.1037/a0018301>.
- Phitsamai, J. (2025). Factors in Organizing Potential Development Seminar Activities for Enhancing the Desirable Characteristics of Aviation Personnel. **Journal of Aviation, Travel, and Service**, 4(1), 58–82. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/tft/article/view/7840/5069> (In Thai).
- Raisang, S. (2014). An Analytical Study of Axiology as Manifested in Lyrics of The Bodyslam Artists. **Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus**, 1(1), 34–44. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/243035>. (In Thai).
- Raisang, S. (2018). The Phenomenal Existentialism in Lyrics of the Bodyslam Artists. **Buddhamagga**, 3(2), 47–55. (In Thai).
- Raluk, C. (2025). Knowledge Management for Enhancing Researcher Competency. **Journal of Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand (JAPDEAT)**, 7(3), 537–552. (In Thai).
- Rogers, W. (2007). **Persuasion: Messages, Receivers, and Contexts**. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- Somphet, S. & Noonart, T. (2024). Effects of Training with a Simple Relaxation Music and Meditation Program on the Level of Anxiety of Pregnant Women while Waiting for a Cesarean Section. **Thai Journal of Public Health and Health Education**, 4(2), e268179. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/tjphe/article/view/268179> (In Thai).

- Thongthip, P. (2020). Lyric Themes and the Art of Language Use in Bodyslam's Songs. **Humanities Journal (Graduate School), Ramkhamhaeng University**, 9(1), 41–47. retrieved from <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/ghuru/article/view/238>. (In Thai).
- Toboonruang, P., Koolnaphadol, P. & Supwirapakorn, W. (2022). The integrative counseling psychology model for enhancing adolescent students' emotional competencies. **Journal of Educational Measurement**, 39(105), 188-200. (In Thai).
- True ID. (2022). **Bodyslam History**. <https://music.trueid.net/th-th/detail/VX0pxEJq4AKX>. (In Thai).
-